

אמנם כבר נתבאר, שלאחר זמן ביטלו יום טוב זה, כי נהרגו בו שמעיה ואחיה אחיו^א, ואין ראוי לעשותו יום טוב.

וכן היה, כשגזר רב נחמן תענית ביום שנים עשר באדר, ואמרו לו חכמים, יום טריינוס הוא, ואמר להם, יום טריינוס בטלוהו מהיות יום טוב, הואיל ונהרגו בו שמעיה ואחיה אחיו

ימי התעניות שני חמישי ושני

כבר נתבאר בדף י', שאין גוזרים תענית על הציבור בתחילה ביום חמישי, [כגון שיהיו מתענים חמישי שני חמישי], כי אם יעשו כן, יהיו הכל קונים למוצאי התענית שתי סעודות גדולות, אחת למוצאי התענית, ואחת לשבת, ועל ידי זה שהיו קונים הרבה, היו המוכרים סבורים רעב בא לעולם, ומפקיעים את השערים.

אבל כשמתענים שני חמישי ושני, מאחר שכבר החלו להתענות בשני, כשקונים בחמישי שתי סעודות, יודעים המוכרים שמחמת התעניות קונים, ולא כי בא רעב, ולא יפקיעו את השערים.

לדעת תנא קמא – דין זה אמור רק בתעניות הראשונות, אבל תעניות הבאות יכולים להתחיל בחמישי, ואם כן שלוש ראשונות הן שני חמישי ושני. ואם לא נענו, ממשיכים שלוש אמצעיות בלא הפסק, חמישי שני וחמישי. ואם שוב לא נענו, ממשיכים שבע אחרונות בלא הפסק, שני חמישי שני חמישי שני חמישי שני, ונמצאים מתענים שלוש עשרה תעניות רצופות של שני חמישי, בששה שבועות ומחצה.

ולדעת רבי יוסי – בכל סדר של תעניות אין מתחילים בחמישי אלא בשני^ב. ואם כן, סדר ראשון, שני חמישי ושני, ואף אם לא נענו, פוסקים בחמישי, ואחרי כן מתענים שני חמישי ושני. ושוב אם לא נענו, פוסקים בחמישי, ומתענים שני חמישי שני חמישי שני חמישי שני. ונמצאים מתענים שלוש עשרה תעניות של שני חמישי, כשבין ראשונות לאמצעיות, וכן בין אמצעיות לאחרונות, הפסק של יום חמישי, ומסיימים בשבעה שבועות ומחצה.

^א חסידים היו, ולא פירש מי הם, דאותו שאכלו האריה, עידו היה ולא שמעיה. [רש"י]. ולי"ע למה מתחילה עשו אותו אף שנהרגו בו לוליינוס ופפוס.

^ב אפשר שטעמו, משום שגזרו על אלו משום אלו.